

UZASADNIENIE

Decyzją z 19.11.2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że K. G. (1) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu od 20.01.2016 r. do 31.03.2016 r., 29.04.2016 r do 22.07.2016 r, 6.10.2016 r – do 3.11.2016 r, 9.11.2016 r do 15.12.2016 r, 16.10.2017 – do 14.12.2017 jako zleceniobiorca u płatnika składek Oddział (...) w Ł. z siedzibą w Ł. oraz, że z wymienionego tytułu miesięczna podstawa wymiaru składek wynosi na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, tj. emerytalne, rentowe, wypadkowe i na ubezpieczenie zdrowotne za miesiąc:

- 04/ 2016 r. emerytalno – rentowe 1920 zł, wypadkowe 1920 zł, zdrowotne 1703,81 zł,
- 07/ 2016 r. emerytalno – rentowe 3600 zł, wypadkowe 3600 zł, zdrowotne 3194,64 zł,
- 11/ 2016 r. emerytalno – rentowe 5220 zł, wypadkowe 5220 zł, zdrowotne 4632,23 zł,
- 12/ 2016 r. emerytalno – rentowe 3600 zł, wypadkowe 3600 zł, zdrowotne 3194,64 zł,
- 12/ 2017 r. emerytalno – rentowe 3600 zł, wypadkowe 3600 zł, zdrowotne 3194,64 zł.

W uzasadnieniu ZUS argumentował, że postępowanie kontrolne wykazało, że przedłożone umowy cywilnoprawne zawarte przez ubezpieczonego z płatnikiem, tj.

- umowa zawarta na okres 20.01.2016 – 31.03.2016, której przedmiotem było sporządzenie korekty językowej publikacji zamawiającego autorstwa M. T. pt. „Izrael L. ((...)). Biografia żydowskiego socjalisty”, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu
- umowa zawarta na okres 29.04.2016 – 22.07.2016, której przedmiotem było sporządzenie korekty językowej publikacji zamawiającego autorstwa J. W. pt. „C.. Z dziejów polsko – chińskiego sojuszu morskiego 1950 – 1957”, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu
- umowa zawarta na okres 6.10.2016 r. – 3.11.2016 r., której przedmiotem było sporządzenie redakcji oraz korekty językowej publikacji pod. R.. M. P. oraz L. P. pt. „ Zapiski ze stanu wojennego. Wojna z narodem 13.XII. 1981 – 22.VII.1983 w świetle korespondencji, grypsów i prywatnych notatek mieszkańców regionu (...)”, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu,
- umowa zawarta na okres 9.11.2016 r. – 15.12.2016 r., której przedmiotem było sporządzenie redakcji językowej oraz korekty publikacji autorstwa S. P. pt. „Pilsudczycy wobec Czechosłowacji w latach 1926 - 1939”, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu,
- umowa zawarta na okres 10.11.2016 r. – 23.11.2016 r., której przedmiotem było sporządzenie redakcji oraz korekty językowej 3 dodatkowych arkuszy wydawniczych publikacji pod. R.. M. P. oraz L. P. pt. „ Zapiski ze stanu wojennego. Wojna z narodem 13.XII. 1981 – 22.VII.1983 w świetle korespondencji, grypsów i prywatnych notatek mieszkańców regionu (...)”, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu,
- umowa zawarta na okres 6.10.2017 r. – 14.12.2017 r., której przedmiotem było sporządzenie redakcji językowej oraz korekty publikacji autorstwa T. T. (1) pt. (...) pod okupacją 1939 - 1945”, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu,

nie są umowami o dzieło, ale umowami o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego o zleceniu. Organ rentowy podniósł m.in., iż każda umowa miała być wykonywana z należyłą starannością, używana w umowie terminologia jest charakterystyczna dla umowy zlecenia, wykonywane czynności były wtórne do tekstu, tekst

nie miał indywidualnego charakteru, nie oddawał cech twórcy, nie powstał odrębny utwór, czynności miały charakter powtarzalny.

/decyzja k.19 -23 akt ZUS/.

Odwołanie od ww. decyzji złożył płatnik składek wnosząc o jej zmianę i uznanie, że ubezpieczony nie podlegała z tytułu zakwestionowanych umów o dzieło obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu we wskazanym w skarżonej decyzji okresie, a także o zasądzenie kosztów postępowania sądowego, w tym ewentualnych kosztów zastępstwa procesowego.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

/odpowiedź na odwołanie, k. 36/

Na rozprawie w dn. 8.04.2019 r. – bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku w n/n sprawie – pełnomocnik odwołującego płatnika podtrzymał odwołanie, pełnomocnik ZUS wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a ubezpieczony przyłączył się do odwołania.

/protokół rozprawy – k. 50/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu **20.01.2016 r.** odwołujący się - płatnik składek – O. (...) Ł. z siedzibą w Ł. zawarł jako zamawiający z ubezpieczonym K. G. (1) jako wykonawcą umowę o dzieło nr (...), zgodnie z którą :

1) wykonawca zobowiązał się do sporządzenia korekty językowej publikacji autorstwa M. T. pt. „Izrael L. (...) – 1933). Biografia żydowskiego socjalisty.”, liczącej 15 arkuszy wydawniczych, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu,

2) wykonawca wykona czynności określone w ust. 1 poprzez komputerowe naniesienie poprawek w tekście dostarczonym przez zamawiającego, w formie zapisu elektronicznego, na płycie CD lub drogą mailową , wykonawca przekaze sporządzoną korektę w formie zapisu elektronicznego, na podstawie protokołu odbioru, 3) w szczególności wykonawca zobowiązał się do:

1) poprawy błędów językowych: interpunkcyjnych, ortograficznych, literowych, gramatycznych itp.,

2) ujednoczenia stosowania znaków: dywiz, półpauza i pauza,

3) sprawdzenia pisowni obcych nazw, nazwisk i imion,

4) ujednoczenia skrótów i odsyłaczy stosowanych w tekście,

5) korekty aparatu naukowego tj. przypisów oraz ujednoczenia zapisu bibliograficznego

6) korekty i redakcji tekstu głównego, bibliografii, tabel i innych materiałów dodatkowych (aneksy, indeksy, materiały źródłowe).

Jednocześnie strony uzgodniły w umowie, że ww. czynności wykonawca zobowiązuje się wykonać zgodnie z „Instrukcją wydawniczą” stanowiącą załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 41/11 P. (...) z 12.10.2011 r. w sprawie sposobu prowadzenia działalności wydawniczej w I. (...), zmienionego zarządzeniem nr (...), która stanowi załącznik do nn. umowy.

Wykonawca oświadczał, że dysponuje wiedzą zawodową, doświadczeniem i kwalifikacjami niezbędnymi do należytego wykonania przedmiotu umowy i nie istnieją żadne przeszkody prawne oraz faktyczne utrudniające lub uniemożliwiające mu wykonanie przedmiotu umowy.

Ubezpieczony zobowiązał się do wykonania umowy z należytą starannością (gwarantował należytą staranność), zasadami sztuki, etyką zawodową, zachowaniem spójności słownictwa, zwrotów językowych i form gramatycznych oraz nazewnictwa obowiązującą dla naukowych tekstów historycznych, a także zgodnie ze wskazówkami i uwagami zamawiającego.

Wykonawca nie mógł powierzyć wykonania przedmiotu umowy osobie trzeciej pod rygorem odstąpienia od umowy.

Strony uzgodniły w umowie formę i terminy przekazania materiałów, terminy oraz terminy naniesienia poprawek. Strony ustaliły, że dokumentem potwierdzającym należyte wykonanie przedmiotu umowy i jego przyjęcie przez zamawiającego jest protokół odbioru podpisany przez obie strony umowy, który stanowi podstawę do wystawienia faktury przez wykonawcę za wydany zamawiającemu przedmiot umowy.

Strony ustaliły, że za wykonanie korekty językowej 15 arkuszy wydawniczych tekstu, o którym mowa w § 1 ust. 1 zamawiający zapłaci wykonawcy wynagrodzenie w wysokości 1920 zł brutto, tj. po 128 zł za 1 arkusz, które to wynagrodzenie będzie płatne przelewem na rachunek bankowy wykonawcy w terminie 14 dni kalendarzowych, licząc od daty otrzymania przez zamawiającego prawidłowo wystawionego rachunku przez wykonawcę, nie wcześniej niż w dniu podpisania protokołu odbioru, przy czym zamawiający z wynagrodzenia potrąci obowiązkowe opłaty i należności publicznoprawne. Za dzień zapłaty ustalono dzień obciążenia rachunku bankowego zamawiającego. Zgodnie z umową kwota wynagrodzenia obejmuje wszelkie koszty związane z realizacją nn. umowy.

Strony ustaliły, że w przypadku stwierdzenia wad w poprawionym i zredagowanym tekście publikacji, w okresie 1 roku licząc od daty podpisania protokołu odbioru przedmiotu umowy, wykonawca zobowiązany będzie na pisemne żądanie zamawiającego w ciągu 10 dni roboczych usunąć wady. W umowie strony przewidziały, że w przypadku uchybienia temu terminowi zamawiający może powierzyć usunięcie wad innemu podmiotowi na koszt i ryzyko wykonawcy z zachowaniem prawa do kary umownej albo odstąpić od umowy.

Strony zastrzegły także karę umowną za niewykonanie zobowiązania w terminie.

/umowa k. 7- 8 /

W dniu **29.04.2016 r.** odwołujący się - płatnik składek – O. (...) Ł. z siedzibą w Ł. zawarł jako zamawiający z ubezpieczonym K. G. (1) jako wykonawcą umowę o dzieło nr (...), zgodnie z którą :

1) wykonawca zobowiązał się do sporządzenia korekty językowej publikacji autorstwa J. W. pt. "C.. Z dziejów polsko – chińskiego sojuszu morskiego 1950 – 1957", liczącej 30 arkuszy wydawniczych, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu,

2) wykonawca wykona czynności określone w ust. 1 poprzez komputerowe naniesienie poprawek w tekście dostarczonym przez zamawiającego, w formie zapisu elektronicznego, na płycie CD lub drogą mailową, wykonawca przekaże sporządzoną korektę w formie zapisu elektronicznego, na podstawie protokołu odbioru, 3) w szczególności wykonawca zobowiązał się do:

- 1) poprawy błędów językowych: interpunkcyjnych, ortograficznych, literowych, gramatycznych itp.,
- 2) ujednolicenia stosowania znaków: dywiz, półpauza i pauza,
- 3) sprawdzenia pisowni obcych nazw, nazwisk i imion,
- 4) ujednolicenia skrótów i odsyłaczy stosowanych w tekście,

5) korekty aparatu naukowego tj. przypisów oraz ujednolicenia zapisu bibliograficznego

6) korekty i redakcji tekstu głównego, bibliografii, tabel i innych materiałów dodatkowych (aneksy, indeksy, materiały źródłowe)

Jednocześnie strony uzgodniły w umowie, że ww. czynności wykonawca zobowiązuje się wykonać zgodnie z „Instrukcją wydawniczą” stanowiącą załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 41/11 P. (...) z 12.10.2011 r. w sprawie sposobu prowadzenia działalności wydawniczej w I. (...), zmienionego zarządzeniem nr (...), która stanowi załącznik do nn. umowy.

Wykonawca oświadczał, że dysponuje wiedzą zawodową, doświadczeniem i kwalifikacjami niezbędnymi do należytego wykonania przedmiotu umowy i nie istnieją żadne przeszkody prawne oraz faktyczne utrudniające lub uniemożliwiające mu wykonanie przedmiotu umowy.

Ubezpieczony zobowiązał się do wykonania umowy z należytą starannością (gwarantował należytą staranność), zasadami sztuki, etyką zawodową, zachowaniem spójności słownictwa, zwrotów językowych i form gramatycznych oraz nazewnictwa obowiązującą dla naukowych tekstów historycznych, a także zgodnie ze wskazówkami i uwagami zamawiającego.

Wykonawca nie mógł powierzyć wykonania przedmiotu umowy osobie trzeciej pod rygorem odstąpienia od umowy.

Strony uzgodniły w umowie formę i terminy przekazania materiałów, terminy oraz terminy naniesienia poprawek. Strony ustaliły, że dokumentem potwierdzającym należyte wykonanie przedmiotu umowy i jego przyjęcie przez zamawiającego jest protokół odbioru podpisany przez obie strony umowy, który stanowi podstawę do wystawienia faktury przez wykonawcę za wydany zamawiającemu przedmiot umowy.

Strony ustaliły, że za wykonanie korekty językowej 30 arkuszy wydawniczych tekstu, o którym mowa w § 1 ust. 1 zamawiający zapłaci wykonawcy wynagrodzenie w wysokości 3600 zł brutto, tj. po 120 zł za 1 arkusz, które to wynagrodzenie będzie płatne przelewem na rachunek bankowy wykonawcy w terminie 14 dni kalendarzowych, licząc od daty otrzymania przez zamawiającego prawidłowo wystawionego rachunku przez wykonawcę, nie wcześniej niż w dniu podpisania protokołu odbioru, przy czym zamawiający z wynagrodzenia potrąci obowiązkowe opłaty i należności publicznoprawne. Za dzień zapłaty ustalono dzień obciążenia rachunku bankowego zamawiającego. Zgodnie z umową kwota wynagrodzenia obejmuje wszelkie koszty związane z realizacją nn. umowy.

Strony ustaliły, że w przypadku stwierdzenia wad w poprawionym i zredagowanym tekście publikacji, w okresie 1 roku licząc od daty podpisania protokołu odbioru przedmiotu umowy, wykonawca zobowiązany będzie na pisemne żądanie zamawiającego w ciągu 10 dni roboczych usunąć wady. W umowie strony przewidziały, że w przypadku, uchybienia temu terminowi zamawiający może powierzyć usunięcie wad innemu podmiotowi na koszt i ryzyko wykonawcy z zachowaniem prawa do kary umownej albo odstąpić od umowy.

Strony zastrzegły także karę umowną za niewykonanie zobowiązania w terminie.

/umowa k. 13-14 /

W dniu **6.10.2016 r.** odwołujący się - płatnik składek – O. (...) Ł. z siedzibą w Ł. zawarł jako zamawiający z ubezpieczonym K. G. (1) jako wykonawcą umowę o dzieło nr (...), zgodnie z którą :

1) wykonawca zobowiązał się do sporządzenia redakcji i korekty językowej publikacji pod red. M. P. oraz L. P. pt. „Zapiski ze stanu wojennego. Wojna z narodem 13 XII 1981 – 22 VII.1983 w świetle korespondencji, grypsów i prywatnych notatek mieszkańców regionu (...)”, liczącej 41 arkuszy wydawniczych, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu,

2) wykonawca wykona czynności określone w ust. 1 poprzez komputerowe naniesienie poprawek w tekście dostarczonym przez zamawiającego, w formie zapisu elektronicznego, na płycie CD lub drogą mailową, wykonawca przekaże sporządzoną korektę w formie zapisu elektronicznego, na podstawie protokołu odbioru, 3) w szczególności wykonawca zobowiązał się do:

- 1) poprawy błędów językowych: interpunkcyjnych, ortograficznych, literowych, gramatycznych itp.,
- 2) ujednolicenia stosowania znaków: dywiz, półpauza i pauza,
- 3) sprawdzenia pisowni obcych nazw, nazwisk i imion,
- 4) ujednolicenia skrótów i odsyłaczy stosowanych w tekście,
- 5) korekty aparatu naukowego tj. przypisów oraz ujednolicenia zapisu bibliograficznego
- 6) korekty i redakcji tekstu głównego, bibliografii, tabel i innych materiałów dodatkowych (aneksy, indeksy, materiały źródłowe)

Jednocześnie strony uzgodniły w umowie, że ww. czynności wykonawca zobowiązuje się wykonać zgodnie z „Instrukcją wydawniczą” stanowiącą załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 41/11 P. (...) z 12.10.2011 r. w sprawie sposobu prowadzenia działalności wydawniczej w I. (...), zmienionego zarządzeniem nr (...), która stanowi załącznik do nn. umowy.

Wykonawca oświadczał, że dysponuje wiedzą zawodową, doświadczeniem i kwalifikacjami niezbędnymi do należytego wykonania przedmiotu umowy i nie istnieją żadne przeszkody prawne oraz faktyczne utrudniające lub uniemożliwiające mu wykonanie przedmiotu umowy.

Ubezpieczony zobowiązał się do wykonania umowy z należytą starannością (gwarantował należytą staranność), zasadami sztuki, etyką zawodową, zachowaniem spójności słownictwa, zwrotów językowych i form gramatycznych oraz nazewnictwa obowiązującą dla naukowych tekstów historycznych, a także zgodnie ze wskazówkami i uwagami zamawiającego.

Wykonawca nie mógł powierzyć wykonania przedmiotu umowy osobie trzeciej pod rygorem odstąpienia od umowy.

Strony uzgodniły w umowie formę i terminy przekazania materiałów, terminy oraz terminy naniesienia poprawek. Strony ustaliły, że dokumentem potwierdzającym należyte wykonanie przedmiotu umowy i jego przyjęcie przez zamawiającego jest protokół odbioru podpisany przez obie strony umowy, który stanowi podstawę do wystawienia faktury przez wykonawcę za wydany zamawiającemu przedmiot umowy.

Strony ustaliły, że za wykonanie redakcji i korekty językowej 41 arkuszy wydawniczych tekstu, o którym mowa w § 1 ust. 1 zamawiający zapłaci wykonawcy wynagrodzenie w wysokości 4800 zł brutto, które to wynagrodzenie będzie płatne przelewem na rachunek bankowy wykonawcy w terminie 14 dni kalendarzowych, licząc od daty otrzymania przez zamawiającego prawidłowo wystawionego rachunku przez wykonawcę, nie wcześniej niż w dniu podpisania protokołu odbioru, przy czym zamawiający z wynagrodzenia potrąci obowiązkowe opłaty i należności publicznoprawne. Za dzień zapłaty ustalono dzień obciążenia rachunku bankowego zamawiającego. Zgodnie z umową kwota wynagrodzenia obejmuje wszelkie koszty związane z realizacją nn. umowy.

Strony ustaliły, że w przypadku stwierdzenia wad w poprawionym i zredagowanym tekście publikacji, w okresie 1 roku licząc od daty podpisania protokołu odbioru przedmiotu umowy, wykonawca zobowiązany będzie na pisemne żądanie zamawiającego w ciągu 10 dni roboczych usunąć wady. W umowie strony przewidziały, że w przypadku, uchybienia temu terminowi zamawiający może powierzyć usunięcie wad innemu podmiotowi na koszt i ryzyko wykonawcy z zachowaniem prawa do kary umownej albo odstąpić od umowy.

Strony zastrzegły także karę umowną za niewykonanie zobowiązania w terminie.

/umowa k. 17-18 /

W dniu **9.11.2016 r.** odwołujący się - płatnik składek – O. (...) Ł. z siedzibą w Ł. zawarł jako zamawiający z ubezpieczonym K. G. (1) jako wykonawcą umowę o dzieło nr (...), zgodnie z którą :

1) wykonawca zobowiązał się do sporządzenia redakcji językowej i korekty publikacji autorstwa S. P. pt. "Piłsudczycy wobec Czechosłowacji w latach 1926 - 1939", liczącej 30 arkuszy wydawniczych, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu,

2) wykonawca wykona czynności określone w ust. 1 poprzez komputerowe naniesienie poprawek w tekście dostarczonym przez zamawiającego, w formie zapisu elektronicznego, na płycie CD lub drogą mailową , wykonawca przekaże sporządzoną korektę w formie zapisu elektronicznego, na podstawie protokołu odbioru, 3) w szczególności wykonawca zobowiązał się do:

1) poprawy błędów językowych: interpunkcyjnych, ortograficznych, literowych, gramatycznych itp.,

2) ujednoczenia stosowania znaków: dywiz, półpauza i pauza,

3) sprawdzenia pisowni obcych nazw, nazwisk i imion,

4) ujednoczenia skrótów i odsyłaczy stosowanych w tekście,

5) korekty aparatu naukowego tj. przypisów oraz ujednoczenia zapisu bibliograficznego

6) korekty i redakcji tekstu głównego, bibliografii, tabel i innych materiałów dodatkowych (aneksy, indeksy, materiały źródłowe)

Jednocześnie strony uzgodniły w umowie, że ww. czynności wykonawca zobowiązuje się wykonać zgodnie z „Instrukcją wydawniczą” stanowiącą załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 41/11 P. (...) z 12.10.2011 r. w sprawie sposobu prowadzenia działalności wydawniczej w I. (...), zmienionego zarządzeniem nr (...), która stanowi załącznik do nn. umowy.

Wykonawca oświadczał, że dysponuje wiedzą zawodową, doświadczeniem i kwalifikacjami niezbędnymi do należytego wykonania przedmiotu umowy i nie istnieją żadne przeszkody prawne oraz faktyczne utrudniające lub uniemożliwiające mu wykonanie przedmiotu umowy.

Ubezpieczony zobowiązał się do wykonania umowy z należytą starannością (gwarantował należytą staranność), zasadami sztuki, etyką zawodową, zachowaniem spójności słownictwa, zwrotów językowych i form gramatycznych oraz nazewnictwa obowiązującą dla naukowych tekstów historycznych, a także zgodnie ze wskazówkami i uwagami zamawiającego.

Wykonawca nie mógł powierzyć wykonania przedmiotu umowy osobie trzeciej pod rygorem odstąpienia od umowy.

Strony uzgodniły w umowie formę i terminy przekazania materiałów, terminy oraz terminy naniesienia poprawek. Strony ustaliły, że dokumentem potwierdzającym należyte wykonanie przedmiotu umowy i jego przyjęcie przez zamawiającego jest protokół odbioru podpisany przez obie strony umowy, który stanowi podstawę do wystawienia faktury przez wykonawcę za wydany zamawiającemu przedmiot umowy.

Strony ustaliły, że za wykonanie korekty językowej 30 arkuszy wydawniczych tekstu, o którym mowa w § 1 ust. 1 zamawiający zapłaci wykonawcy wynagrodzenie w wysokości 3600 zł brutto, tj. po 120 zł za 1 arkusz, które to wynagrodzenie będzie płatne przelewem na rachunek bankowy wykonawcy w terminie 14 dni kalendarzowych, licząc od daty otrzymania przez zamawiającego prawidłowo wystawionego rachunku przez wykonawcę, nie wcześniej niż w

dniu podpisania protokołu odbioru, przy czym zamawiający z wynagrodzenia potrąci obowiązkowe opłaty i należności publicznoprawne. Za dzień zapłaty ustalono dzień obciążenia rachunku bankowego zamawiającego. Zgodnie z umową kwota wynagrodzenia obejmuje wszelkie koszty związane z realizacją nn. umowy.

Strony ustaliły, że w przypadku stwierdzenia wad w poprawionym i zredagowanym tekście publikacji, w okresie 1 roku licząc od daty podpisania protokołu odbioru przedmiotu umowy, wykonawca zobowiązany będzie na pisemne żądanie zamawiającego w ciągu 10 dni roboczych usunąć wady. W umowie strony przewidziały, że w przypadku, uchybienia temu terminowi zamawiający może powierzyć usunięcie wad innemu podmiotowi na koszt i ryzyko wykonawcy z zachowaniem prawa do kary umownej albo odstąpić od umowy.

Strony zastrzegły także karę umowną za niewykonanie zobowiązania w terminie.

/umowa k. 21-22 /

W dniu **10.11.2016 r.** odwołujący się - płatnik składek – O. (...) Ł. z siedzibą w Ł. zawarł jako zamawiający z ubezpieczonym K. G. (1) jako wykonawcą umowę o dzieło nr (...), zgodnie z którą :

1) wykonawca zobowiązał się do sporządzenia redakcji o korekty językowej 3 dodatkowych arkuszy wydawniczych publikacji pod red. M. P. oraz L. P., pod roboczym tytułem „Zapiski ze stanu wojennego. Wojna z narodem 13 XII 1981 – 22 VII 1983 w świetle korespondencji, grypsów i prywatnych notatek mieszkańców regionu (...)”, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu,

2) wykonawca wykona czynności określone w ust. 1 poprzez komputerowe naniesienie poprawek w tekście dostarczonym przez zamawiającego, w formie zapisu elektronicznego, na płycie CD lub drogą mailową , wykonawca przekaże sporządzoną korektę w formie zapisu elektronicznego, na podstawie protokołu odbioru, 3) w szczególności wykonawca zobowiązał się do:

1) poprawy błędów językowych: interpunkcyjnych, ortograficznych, literowych, gramatycznych itp.,

2) ujednolicenia stosowania znaków: dywiz, półpauza i pauza,

3) sprawdzenia pisowni obcych nazw, nazwisk i imion,

4) ujednolicenia skrótów i odsyłaczy stosowanych w tekście,

5) korekty aparatu naukowego tj. przypisów oraz ujednolicenia zapisu bibliograficznego

6) korekty i redakcji tekstu głównego, bibliografii, tabel i innych materiałów dodatkowych (aneksy, indeksy, materiały źródłowe)

Jednocześnie strony uzgodniły w umowie, że ww. czynności wykonawca zobowiązuje się wykonać zgodnie z „Instrukcją wydawniczą” stanowiącą załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 41/11 P. (...) z 12.10.2011 r. w sprawie sposobu prowadzenia działalności wydawniczej w I. (...), zmienionego zarządzeniem nr (...), która stanowi załącznik do nn. umowy.

Wykonawca oświadczał, że dysponuje wiedzą zawodową, doświadczeniem i kwalifikacjami niezbędnymi do należytego wykonania przedmiotu umowy i nie istnieją żadne przeszkody prawne oraz faktyczne utrudniające lub uniemożliwiające mu wykonanie przedmiotu umowy.

Ubezpieczony zobowiązał się do wykonania umowy z należyłą starannością (gwarantował należyłą staranność), zasadami sztuki, etyką zawodową, zachowaniem spójności słownictwa, zwrotów językowych i form gramatycznych oraz nazewnictwa obowiązującą dla naukowych tekstów historycznych, a także zgodnie ze wskazówkami i uwagami zamawiającego.

Wykonawca nie mógł powierzyć wykonania przedmiotu umowy osobie trzeciej pod rygorem odstąpienia od umowy.

Strony uzgodniły w umowie formę i terminy przekazania materiałów, terminy oraz terminy naniesienia poprawek. Strony ustaliły, że dokumentem potwierdzającym należyte wykonanie przedmiotu umowy i jego przyjęcie przez zamawiającego jest protokół odbioru podpisany przez obie strony umowy, który stanowi podstawę do wystawienia faktury przez wykonawcę za wydany zamawiającemu przedmiot umowy.

Strony ustaliły, że za wykonanie korekty językowej 30 arkuszy wydawniczych tekstu, o którym mowa w § 1 ust. 1 zamawiający zapłaci wykonawcy wynagrodzenie w wysokości 420 zł brutto, tj. po 140 zł za 1 arkusz, które to wynagrodzenie będzie płatne przelewem na rachunek bankowy wykonawcy w terminie 14 dni kalendarzowych, licząc od daty otrzymania przez zamawiającego prawidłowo wystawionego rachunku przez wykonawcę, nie wcześniej niż w dniu podpisania protokołu odbioru, przy czym zamawiający z wynagrodzenia potrąci obowiązkowe opłaty i należności publicznoprawne. Za dzień zapłaty ustalono dzień obciążenia rachunku bankowego zamawiającego. Zgodnie z umową kwota wynagrodzenia obejmuje wszelkie koszty związane z realizacją nn. umowy.

Strony ustaliły, że w przypadku stwierdzenia wad w poprawionym i zredagowanym tekście publikacji, w okresie 1 roku licząc od daty podpisania protokołu odbioru przedmiotu umowy, wykonawca zobowiązany będzie na pisemne żądanie zamawiającego w ciągu 10 dni roboczych usunąć wady. W umowie strony przewidziały, że w przypadku, uchybienia temu terminowi zamawiający może powierzyć usunięcie wad innemu podmiotowi na koszt i ryzyko wykonawcy z zachowaniem prawa do kary umownej albo odstąpić od umowy.

Strony zastrzegły także karę umowną za niewykonanie zobowiązania w terminie.

/umowa k. 25 -26 /

W dniu **16.10.2017 r.** odwołujący się - płatnik składek – O. (...) Ł. z siedzibą w Ł. zawarł jako zamawiający z ubezpieczonym K. G. (1) jako wykonawcą umowę o dzieło nr (...), zgodnie z którą :

1) wykonawca zobowiązał się do sporządzenia redakcji językowej i korekty publikacji autorstwa T. T. (2) pt. „ Ł. pod okupacją 1939 - 1945”, liczącej 24 arkuszy wydawniczych, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu,

2) wykonawca wykona czynności określone w ust. 1 poprzez komputerowe naniesienie poprawek w tekście dostarczonym przez zamawiającego, w formie zapisu elektronicznego, na płycie CD lub drogą mailową , wykonawca przekaże sporządzoną korektę w formie zapisu elektronicznego, na podstawie protokołu odbioru, 3) w szczególności wykonawca zobowiązał się do:

1) poprawy błędów językowych: interpunkcyjnych, ortograficznych, literowych, gramatycznych itp.,

2) ujednoczenia stosowania znaków: dywiz, półpauza i pauza,

3) sprawdzenia pisowni obcych nazw, nazwisk i imion,

4) ujednoczenia skrótów i odsyłaczy stosowanych w tekście,

5) korekty aparatu naukowego tj. przypisów oraz ujednoczenia zapisu bibliograficznego

6) korekty i redakcji tekstu głównego, bibliografii, tabel i innych materiałów dodatkowych (aneksy, indeksy, materiały źródłowe)

Jednocześnie strony uzgodniły w umowie, że ww. czynności wykonawca zobowiązuje się wykonać zgodnie z „Instrukcją wydawniczą” stanowiącą załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 41/11 P. (...) z 12.10.2011 r. w sprawie sposobu prowadzenia działalności wydawniczej w I. (...), zmienionego zarządzeniem nr (...), która stanowi załącznik do nn. umowy.

Wykonawca oświadczał, że dysponuje wiedzą zawodową, doświadczeniem i kwalifikacjami niezbędnymi do należytego wykonania przedmiotu umowy i nie istnieją żadne przeszkody prawne oraz faktyczne utrudniające lub uniemożliwiające mu wykonanie przedmiotu umowy.

Ubezpieczony zobowiązał się do wykonania umowy z należytą starannością (gwarantował należytą staranność), zasadami sztuki, etyką zawodową, zachowaniem spójności słownictwa, zwrotów językowych i form gramatycznych oraz nazewnictwa obowiązującą dla naukowych tekstów historycznych, a także zgodnie ze wskazówkami i uwagami zamawiającego.

Wykonawca nie mógł powierzyć wykonania przedmiotu umowy osobie trzeciej pod rygorem odstąpienia od umowy.

Strony uzgodniły w umowie formę i terminy przekazania materiałów, terminy oraz terminy naniesienia poprawek. Strony ustaliły, że dokumentem potwierdzającym należyte wykonanie przedmiotu umowy i jego przyjęcie przez zamawiającego jest protokół odbioru podpisany przez obie strony umowy, który stanowi podstawę do wystawienia faktury przez wykonawcę za wydany zamawiającemu przedmiot umowy.

Strony ustaliły, że za wykonanie redakcji językowej zamawiający zapłaci wykonawcy wynagrodzenie w wysokości 2400 zł brutto, za wykonanie korekty językowej – 1200 zł, które to wynagrodzenie będzie płatne przelewem na rachunek bankowy wykonawcy w terminie 14 dni kalendarzowych, licząc od daty otrzymania przez zamawiającego prawidłowo wystawionego rachunku przez wykonawcę, nie wcześniej niż w dniu podpisania protokołu odbioru, przy czym zamawiający z wynagrodzenia potrąci obowiązkowe opłaty i należności publicznoprawne. Za dzień zapłaty ustalono dzień obciążenia rachunku bankowego zamawiającego. Zgodnie z umową kwota wynagrodzenia obejmuje wszelkie koszty związane z realizacją nn. umowy.

Strony ustaliły, że w przypadku stwierdzenia wad w poprawionym i zredagowanym tekście publikacji, w okresie 1 roku licząc od daty podpisania protokołu odbioru przedmiotu umowy, wykonawca zobowiązany będzie na pisemne żądanie zamawiającego w ciągu 10 dni roboczych usunąć wady. W umowie strony przewidziały, że w przypadku, uchybienia temu terminowi zamawiający może powierzyć usunięcie wad innemu podmiotowi na koszt i ryzyko wykonawcy z zachowaniem prawa do kary umownej albo odstąpić od umowy.

Strony zastrzegły także karę umowną za niewykonanie zobowiązania w terminie.

/umowa k. 29 -30 /

Płatnik składek nie zgłosił ubezpieczonego do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego z tytułu w/w umów, a także nie dokonał jego wyrejestrowania z tych ubezpieczeń od następnego dnia po wygaśnięciu umów.

/niesporne/.

Przedmiotem spornych umów była redakcja publikacji IPN. Ubezpieczony został polecony do zawarcia umów przez centralę IPN. Wcześniej wykonywał podobne czynności w ramach pracy innego Oddziału. Ubezpieczony jest z wykształcenia prawnikiem, ale nigdy tego zawodu nie wykonywał. Nie jest z zawodu historykiem. Zawierający z Oddziałem umowę oświadcza, że mają wiedzę w zakresie z znajomości języka polskiego, znajomości gramatyki. Oddział nie wymaga okazania dokumentów potwierdzających doświadczenie. Jedyny wymóg to znajomość języka polskiego.

Redakcja polegała na przeczytaniu i oddaniu tekstu w dopracowanej formie. Po jego redakcji książka trafia do autoryzacji, aby autor mógł zapoznać się z poprawkami, a następnie książka trafia do redaktora (...), który ocenia, czy jakość pracy jest odpowiednia. Wynagrodzenie jest płacone po zaakceptowaniu przez autora, przed akceptacją nadzoru, ale redaktor musiał poprawić ewentualnie błędy po wskazaniu ich przez jednostkę nadrzędną.

/zeznania K. G. – protokół rozprawy – k. 54 w zw. z k. 50, zeznania świadka J. Ż. – k. 52/

W zakresie spornych umów chodziło o dostosowanie publikacji do reguł gramatycznych i językowych. Często wiąże się to ze zmianą szyku w zdaniu. Osoba, która robi taką redakcję może dokonać przebudowy zdania, ale musi zatwierdzić to autor. Merytoryka nie może zostać zmieniona, za to odpowiada autor książki. Może ulec zmianie logiczny układ zdania. Faktografia, nazwiska, daty wpisuje autor. Ogólne zasady korekty są określone w instrukcji. W każdym przypadku redakcja jest konieczna. Teksty różnią się szykiem zdania, mogą różnić się słowami. Redakcja językowa i korekta odbywają się jako pierwsze. Później jest skład i korekta. Czasami umowa obejmowała i redakcję i korektę. Niekiedy była już tylko korekta po składzie. Wtedy redakcja nie musiała być wykonywana przez tą samą osobę. Korekta polegała na poprawieniu błędów ortograficznych, gramatycznych.

Redaktor naukowy weryfikuje publikację pod względem faktograficznym, zgodności dat, miejsc, czasami prosi autora o uzupełnienie informacji, albo dopisanie czegoś, czego brakuje. Natomiast redaktor językowy, wykonuje pracę, która polega na zmianie szyku zdania, może zmienić ciąg słów, może zmienić wydźwięk zdania, koryguje błędy stylistyczne, błędy językowe. W tym przypadku nie było redaktora merytorycznego. Tu autor odpowiadał za książkę.

/zeznania świadka J. Ż. – k. 52 -53/

W stronach redakcyjnych nazwisko ubezpieczonego widniało przy redakcji językowej i korekcie, redakcji i korekcie.

/kserokopia stron redakcyjnych – k. 34 -35/

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny materiału dowodowego i zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz poczynionych na jego podstawie ustaleń odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 4 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 roku (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 300 ze zm. – dalej też ustawa systemowa) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 19, art.9 ust. 6 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby przebywające na urloпах wychowawczych, jeżeli nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty i nie mają innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych. Przez inny tytuł nie należy rozumieć tytułu, z którego dana osoba nabyła prawo do urloпу wychowawczego.

W myśl art.11 ust. 2 ustawy systemowej, zleceniobiorcy podlegają ubezpieczeniu chorobowemu dobrowolnie na swój wniosek. Zgodnie zaś z brzmieniem obowiązującym od 1.01.2010r. art.12 ust.1 ustawy systemowej, zleceniobiorcy podlegający ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu.

Z mocy art.13 pkt. 2 zleceniobiorcy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Zgodnie z art.13 pkt 13 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne w następujących okresach: osoby pozostające na urloпах wychowawczych lub pobierające zasiłek macierzyński albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego - od dnia spełnienia warunków, o których mowa w art. 9 ust. 6, do dnia zaprzestania spełniania tych warunków

Każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązkiem płatnika składek – z mocy art. 46 ust. 1 i art. 47 ust. 1 ustawy systemowej – jest obliczanie, rozliczanie i opłacanie należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy oraz przesyłanie w wyznaczonym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłacanie składek za dany miesiąc. Płatnik składek jest

zobowiązany do zgłoszenia w terminie 7 dni zleceniobiorcy do ubezpieczeń społecznych od daty powstania obowiązku ubezpieczenia oraz do zgłoszenia wyrejestrowania od dnia wygaśnięcia tytułu do ubezpieczeń społecznych (art. 36 ust.1, ust. 2, ust. 4 i ust. 11 ustawy systemowej).

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1 lit. „e” ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z 27.08.2004 r. (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1128 ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Zgodnie z art. 66 ust.1 pkt 32 w/w ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby korzystające z urlopu wychowawczego nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 i ust. 3 w zw. z art. 4 pkt 9 ustawy systemowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców, stanowi przychód, przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskiwany z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o świadczenie usług, jeżeli w umowie o świadczenie usług odpłatność za jej wykonanie określono kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy systemowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe zleceniobiorców stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenie rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2.

Zgodnie z §2 ust. 6 obowiązującego od dnia 22.05.2008r. rozporządzenia Rady Ministrów z 18.04.2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2008r., Nr 78, poz. 465 ze zm.), dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym, o którym mowa w art. 41 ust. 6 ustawy, zwanym dalej „raportem korygującym”, oraz w deklaracji i deklaracji rozliczeniowej korygującej, o której mowa w art. 47 ust. 3 ustawy, zwanej dalej „deklaracją korygującą”, uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat - od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy - stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ustawy. Z powyższego wynika, że podstawę wymiaru składek stanowi przychód faktyczny wypłacony w danym miesiącu.

Do ustalenia zaś podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których wyżej mowa, z mocy art. 81 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6. Ust. 5 art. 81 stanowi, że przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Z kolei wymieniony ust. 6 art. 81 przewiduje, że podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 81 ust. 8 pkt 10 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 32, jest kwota odpowiadająca wysokości specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych.

Zgodnie z art. 79 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy wymiaru składki, z zastrzeżeniem art. 82 i 242.

Jak podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z 19.03.2007r. (III UK 133/06), stosunek ubezpieczenia społecznego nie jest stosunkiem prawnym ukształtowanym dowolnie w drodze umownej, lecz obowiązek ubezpieczenia społecznego wynika z przepisów prawa. Nawiązanie stosunku ubezpieczenia społecznego następuje wraz ze ziszczeniem się obowiązku ubezpieczenia, jako wyraz zasady automatyzmu prawnego, będąc wtórnym wobec stosunku podstawowego.

Istotę sporu w n/n sprawie stanowiło rozstrzygnięcie, czy odwołującego łączyły z ubezpieczonym umowy o dzieło, czy też umowa o świadczenie usług, a co za tym idzie, czy ubezpieczona podlegała ubezpieczeniom z tego tytułu.

Na wstępie wskazać należy, że umowa zlecenia i umowa o dzieło to podstawowe kontrakty usługowe, konkurencyjne w stosunku do umowy o pracę. Różnica między tymi dwoma rodzajami umów jest dla podmiotów zatrudniających bardzo istotna, bowiem wiąże się z różnymi konsekwencjami prawnymi.

I tak, np. podczas, gdy umowy o dzieło rodzą określone obowiązki z punktu widzenia ubezpieczeń społecznych odnośnie naliczania i odprowadzania składek ubezpieczeniowych tylko wówczas, gdy są zawierane z własnymi pracownikami, to umowy zlecenia pociągają za sobą skutki ubezpieczeniowe bez względu na to, z kim są zawierane - z własnym pracownikiem, czy z osobą z zewnątrz.

Zatem jeśli dana umowa zostanie błędnie uznana nie za umowę o dzieło, ale za umowę zlecenia, to naliczenie w stosunku do niej składek na ZUS będzie niedozwolone, podobnie jak brak naliczenia składek w przypadku umowy zlecenia, która niewłaściwie została zakwalifikowana jako umowa o dzieło. Podkreślić należy, że decydująca jest treść, a nie nazwa umowy. Aby prawidłowo ustalić, z jaką umową mamy w danym przypadku do czynienia, tzn. czy jest to umowa zlecenia, czy umowa o dzieło, należy kierować się jej treścią, zadaniem, jakie osoba zatrudniana ma do wykonania, czyli istotą obowiązków umownych, jakie osoba ta na siebie przyjmuje.

Wskazać należy, że stosownie do treści art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie, przy czym do umowy o świadczenie usług stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (art. 750 k.c.). W doktrynie panuje pogląd, że przedmiotem umowy o świadczenie usług jest dokonanie określonej czynności faktycznej, która nie musi prowadzić do osiągnięcia indywidualnie oznaczonego rezultatu. Chodzi tu zatem o umowy zobowiązujące do dokonania jednej lub wielu czynności faktycznych (także stałego ich dokonywania).

Zgodnie zaś z treścią art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że przepisy o zleceniu nie mają zastosowania do czynności będących przedmiotem umowy o dzieło, bowiem wykonanie dzieła, zgodnie z prezentowanym w doktrynie poglądem, nie mieści się w pojęciu usługi w rozumieniu art. 750 k.c.

Umowę o dzieło zalicza się do kategorii „umów rezultatu” i przeciwstawia umowie zlecenia - jako „umowie o staranne wykonanie usługi”. W odróżnieniu od umowy zlecenia, umowa o dzieło wymaga, by starania przyjmującego zamówienie doprowadziły w przyszłości do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu. Tymczasem umowa zlecenia takiego rezultatu - jako koniecznego do osiągnięcia - nie akcentuje. Elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia nie jest zatem wynik, lecz starania podejmowane w celu osiągnięcia tego wyniku /por. wyrok SA w Rzeszowie z 21.12.1993r. III AUr 357/93, OSA 1994/6/63; wyrok SA w Lublinie z 26.01.2006r., III AUa 1700/05, OSA 2008/3/55; wyrok SN z 13.03.1967r., I CR 500/66; OSN 1968/1/5/.

Dokonując kwalifikacji konkretnej umowy należy w pierwszej kolejności badać, czy świadczenie będące przedmiotem zobowiązania ma cechy dzieła. Dzieło stanowi zawsze zjawisko przyszłe, jest czymś, co w chwili zawarcia umowy nie

istnieje, lecz ma dopiero powstać w jakiejś określonej przyszłości. Rezultat, na jaki umawiają się strony, musi być z góry określony i może przyjmować zarówno postać materialną jak i niematerialną. Cechą konstytutywną umowy o dzieło jest, aby rezultat ten był obiektywnie osiągalny i w konkretnych warunkach pewny. Dzieło musi mieć indywidualny charakter i odpowiadać osobistym potrzebom zamawiającego. Podkreślenia także wymaga, że celem umowy o dzieło nie jest czynność (samo działanie lub zaniechanie), która przy zachowaniu należytej staranności prowadzić ma do określonego w umowie rezultatu, lecz samo osiągnięcie tego rezultatu. W umowie o dzieło chodzi zawsze o osiągnięcie umówionego rezultatu, niezależnie od rodzaju i intensywności świadczonej w tym celu pracy i staranności.

Sąd Najwyższy w wyroku z 18.04.2012r., II UK 187/11, (OSNAPiUS 2013/9-10/115) trafnie wskazał, że „przyjmuje się (...), że rezultat, o który umawiają się strony (przyp. w umowie o dzieło), musi być z góry określony, mieć samoistny byt oraz być obiektywnie osiągalny i pewny. Wykonanie dzieła najczęściej przybiera postać wytworzenia rzeczy, czy też dokonania zmian w rzeczy już istniejącej (naprawienie, przerobienie, uzupełnienie). Tego rodzaju postaci dzieła są rezultatami materialnymi umowy zawartej między stronami. Poza rezultatami materialnymi istnieją także rezultaty niematerialne, które mogą, ale nie muszą, być ucieleśnione w jakimkolwiek przedmiocie materialnym (rzeczy). Pomijając wątpliwości odnośnie do uznawania za dzieło rezultatów niematerialnych nieucieleśnionych w rzeczy (...), wskazać należy, że takim rezultatem nieucieleśnionym w rzeczy nie może być czynność, a jedynie wynik tej czynności. Dzieło musi bowiem istnieć w postaci postrzegalnej, pozwalającej nie tylko odróżnić je od innych przedmiotów, ale i uchwycić istotę osiągniętego rezultatu (...). Wykonanie określonej czynności (szeregu powtarzających się czynności), bez względu na to, jaki rezultat czynność ta przyniesie, jest natomiast cechą charakterystyczną tak dla umów zlecenia (gdy chodzi o czynności prawne - art.734 §1 KC), jak i dla umów o świadczenie usług nieuregulowanych innymi przepisami (gdy chodzi o czynności faktyczne - art.750 KC). W odróżnieniu od umowy o dzieło, przyjmujący zamówienie w umowie zlecenia (umowie o świadczenie usług) nie bierze więc na siebie ryzyka pomyślnego wyniku spełnianej czynności. Jego odpowiedzialność za właściwe wykonanie umowy oparta jest na zasadzie starannego działania (art.355 §1KC), podczas gdy odpowiedzialność strony przyjmującej zamówienie w umowie o dzieło niewątpliwie jest odpowiedzialnością za rezultat”.

Umowa o świadczenie usług jest umową starannego działania, jej celem jest wykonywanie określonych czynności, które nie muszą zmierzać do osiągnięcia rezultatu. W umowie zlecenie można wskazać rezultat, który powinien być osiągnięty, a podejmujący zlecenie powinien podejmować starania by go osiągnąć. Jednak w odniesieniu do umowy zlecenia po pierwsze nie da się określić zamierzonego rezultatu w sposób pewny, a po drugie nie sposób przewidzieć, w jakim stopniu zostałyby on osiągnięty.

W odróżnieniu od umowy zlecenia, umowa o dzieło wymaga, by starania przyjmującego zamówienia doprowadziły do konkretnego, w przyszłości, indywidualnie oznaczonego rezultatu. Umowa zlecenia nie akcentuje tego rezultatu, jako koniecznego do osiągnięcia, nie wynik zatem (jak w umowie o dzieło), lecz starania w celu osiągnięcia tego wyniku, są elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia, tj. przedmiotem istotnym (wyrok SA w Rzeszowie z 21.12.1993 r. III AUr 357/93).

Sposób wykonania dzieła pozostawiony jest w zasadzie uznaniu przyjmującego zamówienie, byleby dzieło miało przyniosły ustalone w umowie lub wynikające z charakteru danego dzieła. Przyjmujący zamówienie nie ma także, co do zasady, obowiązku osobistego wykonania dzieła, chyba że wynika to z umowy lub charakteru dzieła (np. dzieło artystyczne). Ryzyko nieosiągnięcia rezultatu zawsze obciąża przyjmującego zamówienie. Przy czym odpowiedzialność przyjmującego zamówienie w wypadku nieosiągnięcia celu umowy, jest odpowiedzialnością za nieosiągnięcie określonego rezultatu, a nie za brak należytej staranności /por. wyrok SN z 28.03.2000 r., II UKN 386/99, OSNP 2001/16/522/.

A zatem z umową rezultatu mamy do czynienia wtedy, gdy spełnienie świadczenia przez dłużnika polega na doprowadzeniu do określonego efektu. W tego typu umowach jedynie taki stan będzie uznany za wykonanie zobowiązania. Z kolei z umową starannego działania jest związany obowiązek dłużnika działania w sposób sumienny w kierunku osiągnięcia danego rezultatu, przy czym już samo sumienne działanie jest spełnieniem świadczenia,

niezależnie czy ostatecznie zostanie osiągnięty zamierzony rezultat czy nie (B. K., „Kilka mitów z zakresu teorii umów (...) teza 2).

Należy podkreślić, że umowę o dzieło zdefiniowano w art. 627 k.c. jako zobowiązanie do wykonania oznaczonego dzieła za wynagrodzeniem. Starania przyjmującego zamówienie w umowie o dzieło mają doprowadzić w przyszłości do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu, za wynagrodzeniem zależnym od wartości dzieła (art. 628 § 1, art. 629, art. 632 k.c.). Umowa o dzieło zakłada swobodę i samodzielność w wykonywaniu dzieła, a jednocześnie nietrwałość stosunku prawnego, gdyż wykonanie dzieła ma charakter jednorazowy i jest zamknięte terminem wykonania. Przyjmuje się, że rezultat, o który umawiają się strony, musi być z góry określony, mieć samoistny byt obiektywnie osiągalny i pewny.

Wykonanie dzieła najczęściej przybiera postać wytworzenia rzeczy lub dokonania zmian w rzeczy już istniejącej (naprawienie, przerobienie, uzupełnienie); takie dzieła są rezultatami materialnymi umowy zawartej między stronami, weryfikowalnymi ze względu na istnienie wad (wyrok SN z 3.11.2000 r. IV CKN 152/2000 OSNC 2001 Nr 4 poz. 63).

Poza rezultatami materialnymi istnieją także rezultaty niematerialne, które mogą, ale nie muszą być ucieleśnione w jakimkolwiek przedmiocie materialnym. W każdym razie takim rezultatem nieucieleśnionym w rzeczy nie może być czynność, a jedynie jej wynik, dzieło bowiem musi istnieć w postaci postrzegalnej, pozwalającej nie tylko odróżnić je od innych przedmiotów, ale i uchwycić istotę osiągniętego rezultatu.

W spornych umowach wykonawca zobowiązał się do sporządzenia redakcji i korekty językowej bądź samej korekty językowej publikacji różnych autorów, bądź redaktorów, o treści historycznej, bez ingerencji w treść merytoryczną tekstu, w szczególności wykonawca zobowiązał się do:

- 1) poprawy błędów językowych: interpunkcyjnych, ortograficznych, literowych, gramatycznych itp.,
- 2) ujednoczenia stosowania znaków: dywiz, półpauza i pauza,
- 3) sprawdzenia pisowni obcych nazw, nazwisk i imion,
- 4) ujednoczenia skrótów i odsyłaczy stosowanych w tekście,
- 5) korekty aparatu naukowego tj. przypisów oraz ujednoczenia zapisu bibliograficznego
- 6) korekty i redakcji tekstu głównego, bibliografii, tabel i innych materiałów dodatkowych (aneksy, indeksy, materiały źródłowe)

Jednocześnie strony uzgodniły w umowie, że ww. czynności wykonawca zobowiązuje się wykonać zgodnie z „Instrukcją wydawniczą”

Wykonawca oświadczał, że dysponuje wiedzą zawodową, doświadczeniem i kwalifikacjami niezbędnymi do należytego wykonania przedmiotu umowy i nie istnieją żadne przeszkody prawne oraz faktyczne utrudniające lub uniemożliwiające mu wykonanie przedmiotu umowy. Jednak powyższe nie było weryfikowane w formie okazania dokumentów potwierdzających umiejętności.

Ubezpieczony zobowiązał się do wykonania umowy z należyłą starannością, (gwarantował ją), zasadami sztuki, etyką zawodową, zachowaniem spójności słownictwa, zwrotów językowych i form gramatycznych oraz nazewnictwa obowiązującą dla naukowych tekstów historycznych, a także zgodnie ze wskazówkami i uwagami zamawiającego.

Sąd zważył, że zapis ten jest charakterystyczny dla umowy zlecenia, która jest umową starannego działania.

Z analizowanych umów wynika, że czynności, które wykonał ubezpieczony nie mogą być kwalifikowane jako wykonanie dzieła, gdyż przedmiot ten dotyczył sporządzenia redakcji i korekty językowej sprowadzającej się do sprawdzenia pod względem poprawności językowej i formalnej tekstu książki.

Ubezpieczony nie mógł merytorycznie ingerować w tekst.

Sąd nie dał wiary ubezpieczonemu, który twierdził, że dokonywał także merytorycznej korekty tekstu, a jego czynności nie miały charakteru odtwórczego, bowiem pozostaje to w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym, w tym z treścią samych umów, które wyraźnie precyzowały, że redakcja korekta odbywa się bez ingerencji w merytoryczną treść oraz z zeznaniami świadka, który został zgłoszony przez odwołującego, z których wynikało, że w zakresie spornych umów chodziło o dostosowanie publikacji do reguł gramatycznych i językowych. Osoba, która robi taką redakcję może dokonać przebudowy zdania, ale musi zatwierdzić to autor. Merytoryka nie może zostać zmieniona, za to odpowiada autor książki. Może ulec zmianie logiczny układ zdania. Faktografia, nazwiska, daty wpisuje autor. Teksty różnią się szykiem zdania, mogą różnić się słowami. Kim innym jest redaktor naukowy, który weryfikuje publikację pod względem faktograficznym, zgodności dat, miejsc, czasami prosi autora o uzupełnienie informacji, albo dopisanie czegoś, czego brakuje. Natomiast redaktor językowy, wykonuje pracę, która polega na zmianie szyku zdania, może zmienić ciąg słów, może zmienić wydźwięk zdania, koryguje błędy stylistyczne, błędy językowe. W tym przypadku nie było redaktora merytorycznego. Tu autor odpowiadał za książkę. Ostatecznie wnioskodawca przyznał, iż sugerując się tym, co powiedziała świadek, to jest to odtwórcze i powinna być umowa zlecenie, a Oddział (...) nie rozumie, na czym polega redakcja.

Zatem jego czynności miały charakter wtórny, gdyż korekta nie nadawała temu tekstowi cech odrębności. Redagowany i sprawdzany tekst po wykonaniu przez ubezpieczonego czynności zgodnie z umową nie miał charakteru indywidualnego, ani nie oddawał cech ubezpieczonego jako jego twórcy. W wyniku czynności ubezpieczonego tekst nie stał się odrębnym utworem, niezależnym od jego twórcy czyli autora książki. W istocie praca ubezpieczonego sprowadzała się do korekty przekazanego mu tekstu pod względem poprawności językowej i formalnej a czynności ubezpieczonego miały charakter starannego działania, powtarzalnych. Praca ubezpieczonego była odtwórcza i nie wymagała od niego jakiegokolwiek indywidualnego wkładu. Ubezpieczony miał dokonać korekty i redakcji gotowego tekstu, a płatnik oczekiwał od niego wyłącznie starannego działania. Charakter wykonanych czynności świadczy o świadczeniu usługi nie zaś o przedstawieniu rezultatu pracy w postaci wyodrębnionego dzieła. W wyniku czynności ubezpieczonego mającego na celu wykonanie umowy nie powstało zatem dzieło, a jedynie rezultat starannego działania ubezpieczonego. Za dzieło nie może być bowiem uznana sama wykonana korekta tekstu i jego redakcja i to zgodnie z instrukcją płatnika, gdyż w jej wyniku nie powstała wszak jakakolwiek nowa rzecz, która by wcześniej nie istniała, posiadająca autonomiczną wartość w obrocie, cechująca się jednolitością, jednorodnością, samoistością w obrocie.

Reasumując – charakter wykonanej przez ubezpieczonego pracy cechuje się wyłącznie starannością i sumiennością działania, a w wyniku wykonania umowy nie powstało dzieło, a jedynie rezultat starannego działania ubezpieczonego.

W rezultacie powyższych rozważań Sąd Okręgowy badając sporne umowy zważył, że ubezpieczony nie miał pełnej samodzielności (charakterystycznej dla umowy o dzieło) w wykonaniu zawartej umowy z płatnikiem, co do zakresu i sposobu wykonania prac, gdyż musiały one odpowiadać instrukcji. Charakter prac wykonywanych przez ubezpieczonego nie mógł stanowić przedmiotu umowy o dzieło, gdyż płatnik pilnował czy zlecone ubezpieczonemu czynności wykonane zostały zgodnie z jego wytycznymi. Praca zainteresowanego polegała zatem na starannym działaniu polegającym na korekcie przekazanego mu tekstu. Praca jego nie miała indywidualnego charakteru. Poszczególne etapy pracy wymagały akceptacji. Tekst był sprawdzany kilkakrotnie aż do uzyskania pewności, że nie zawiera błędów.

Wskazać także należy, że umowy były zawierane na z góry oznaczony czas (bo od konkretnego dnia z określonym terminem na wykonanie), co świadczy o okresowości, która również stanowi cechę charakterystyczną dla umowy zlecenia.

W chwili zawierania spornych umów ubezpieczony nie znał rezultatu jakościowego zawartej umowy. Postępowanie dowodowe nie wykazało również, aby czynności wykonywane przez ubezpieczonego wyróżniały się jakąś indywidualną, szczególną cechą, lecz mogła je wykonywać również każda inna osoba posiadająca znajomość zasad języka polskiego.

Czynności ubezpieczonego były jednymi z wielu, które pozostawały w ciągu wydawniczym publikacji.

Reasumując, w wykonanej przez zainteresowanego pracy nie przejawia się indywidualny, czy twórczy charakter jej autora, który w jakikolwiek sposób odróżniałby, wykonane prace od innych, wykonanych przez osobę posiadającą takie same kwalifikacje. Jakkolwiek zainteresowany jest niewątpliwie osobą posiadającą ściśle określone predyspozycje, które wymagane są dla wykonywania spornych umów, tak jednocześnie nie można nie zauważyć, że rezultat takich prac jest jednak podporządkowany spełnieniu zasad, ogólnie, ustalonych przy takiej pracy, a więc niezależnych od niego. Jego rola sprowadzała się, zatem, do zastosowania pewnych norm i dokonania w oparciu o nie czynności, a zatem, w konsekwencji, do starannego działania. Trudno, w tym przypadku mówić o rezultacie, decydującym o charakterze zawartej umowy, jako umowy o dzieło.

Trzeba wyraźnie podkreślić, że w odróżnieniu od umowy o dzieło, przyjmujący zamówienie w umowie zlecenia (umowie o świadczenie usług) nie bierze na siebie ryzyka pomyślnego wyniku spełnianej czynności. Szereg powtarzalnych czynności, nawet gdy prowadzi do wymiernego efektu, nie może być rozumiany jako jednorazowy rezultat i kwalifikowany jako realizacja umowy o dzieło.

Zdaniem Sądu nie można każdego wyniku określonych czynności wykonanych przez daną osobę sprowadzać do dzieła na gruncie przepisów prawa cywilnego i prawa ubezpieczeń społecznych, które nie rodzi obowiązku zapłaty składek na te ubezpieczenia. Dzieło takie bowiem ma przynieść trwały efekt i jednocześnie ma mieć w pewnym stopniu niepowtarzalny charakter.

W toku postępowania skarżący nie kwestionował ustalonej w decyzji podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Zdaniem Sądu Okręgowego rację ma zatem organ rentowy twierdząc, że w zakresie spornych umów, była ona umowami o świadczenie usług, do których stosuje się odpowiednio przepisy o umowie zlecenia (art. 734 k.c. w związku z art. 750 k.c.), nie zaś umowami o dzieło. Takiemu zobowiązaniu nie można bowiem przypisać cech essentialiae negotii umowy o dzieło, a oczekiwania stron towarzyszące zawieraniu i wykonywaniu badanej umowy nazywanej przez strony umową o dzieło, mogły się zrealizować wyłącznie jako elementy innej umowy - umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, które są regulowane w art. 750 k.c.

Wobec powyższego wykonywanie pracy przez ubezpieczonego na podstawie zakwestionowanych przez ZUS umowy, które w rzeczywistości były umowami o świadczenie usług, rodziło tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego w zakresie, w przypadku ubezpieczonego w jakim obowiązywały te umowy i nie podlegał on zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych z innego tytułu. Podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, zgodnie z art. 18 ust. 1 i 3 ustawy, stanowi osiągnięty na podstawie badanej umowy przychód.

Z tych względów, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 k.p.c., zgodnie z treścią którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Stosownie do art. 98§3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez wykwalifikowanego pełnomocnika zalicza się wynagrodzenie.

Sąd zasądził od wnioskodawcy na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. kwotę 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika, Sąd ustalił na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz.1804 z późn. zm.).